

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ «МЕНЕДЖМЕНТ»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-професійної програми «Менеджмент» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне опитування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Менеджмент» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено *в 1 семестрі 2023-2024 навч. року* за анкетною «Якість освітньої програми». А також *в 1,2 семестрах 2022-2023 навч. року* та *1 семестрі 2023-2024 навч. року* за анкетною «Якість викладання навчальних дисциплін». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

1. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Всього опитано на сайті університету за анкетною для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми **17 респондентів**, що склало **49%** від кількості здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» 2-го курсу за ОПП «Менеджмент» (перший курс опитування не проходить). Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Менеджмент» представлено у таблиці 1.

Таблиця 1 - Оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПІ «Менеджмент» (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	82,4	11,8	5,9	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	76,5	17,6	5,9	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	88,2	5,9	5,9	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	82,4	5,9	11,8	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	82,4	0	11,8	0	5,9
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	76,5	17,6	5,9	0	0
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	70,6	5,9	17,6	0	5,9
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	76,5	17,6	5,9	0	0
9	Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання	76,5	17,6	0	0	5,9
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	76,5	11,8	5,9	0	5,9
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	76,5	11,8	5,9	0	5,9
12	Доступність графіків навчального процесу та розкладів	88,2	11,8	0	0	0
13	Якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ	88,2	5,9	5,9	0	0

Вищі оцінки (максимальна сума відсотків балами «5» і «4») здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: 100% - «Доступність графіків навчального процесу та розкладів».

Менші оцінки (максимальна сума відсотків за балами «1» і «2», 5,9%) здобувачами вищої освіти наступних критеріїв якості: «Співвідношення теоретичної і практичної частини», «Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)», «Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання», «Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції,

тренінги, дискусії тощо)», «Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах».

Інших пропозицій щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ здобувачі вищої освіти при опитуванні не запропонували.

2. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Якість викладання навчальних дисциплін 1,2 семестрів 2022-2023 навч. року та 1 семестру 2023-2024 навч. року за ОПП «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за **11 критеріями**.

Аналіз **47 анкет (1 і 2 курси) за 1 семестр 2022-2023 навч. року** (таблиця 2) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності **71-90%**.

Таблиця 2 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		79,6	16,2	4,3	0	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	85,1	14,9	0	0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	76,6	19,1	4,3	0	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	78,7	12,8	8,5	0	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	80,9	14,9	4,3	0	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	76,6	19,1	4,3	0	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		80,9	14,9	4,3	0	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	78,7	19,1	2,1	0	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	83,0	14,9	2,1	0	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	80,9	10,6	8,5	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		83,0	11,3	5,7	0	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	76,6	14,9	8,5	0	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	87,2	6,4	6,4	0	0
3	Доброчесність	85,1	12,8	2,1	0	0

Аналіз таблиці 2 показує, що респондентами в 1 семестрі 2022-2023 навч. року оцінені найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5) в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх

фахівців»; в III розділі «Ставлення до здобувачів вищої освіти» - «Доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти»; в **II розділі** – «Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в **III розділі** – «Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **1 семестру 2022-2023 навч. року** в **25** анкетах, де надані відповіді, відмічені як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів надійшли:

- удосконалення деяких формул, у яких є неточності, так як дисципліна ще нова («Управління економічною безпекою»);
- можливо, зорієнтувати індивідуальні завдання більше на створення презентацій, тобто наглядну роботу («Управління змінами»).

Аналіз **53 анкет (1 курс) за 2 семестр 2022-2023 навч. року** (таблиця 3) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін в Zoom форматі з середнім відсотком відвідуваності **71-90%**.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		68,3	7,9	23,8	0	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	69,8	7,5	22,6	0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	71,7	5,7	22,6	0	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	60,4	15,1	24,5	0	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	69,8	5,7	24,5	0	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	69,8	5,7	24,5	0	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		67,9	8,2	23,9	0	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	66,0	11,3	22,6	0	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	67,9	7,5	24,5	0	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	69,8	5,7	24,5	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		67,9	10,7	21,4	0	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	66,0	11,3	22,6	0	0

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	69,8	9,4	20,8	0	0
3	Доброчесність	67,9	11,3	20,8	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що респондентами в **2 семестрі 2022-2023 навч. року найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5)** оцінені в I розділі «**Методичний рівень знань**» наступні критерії якості: «Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «Доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «Використовує сучасні та цікаві методи викладання»; в II розділі – «Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в III розділі – «Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **2 семестру 2022-2023 навч. року** в **13** анкетах, де надані відповіді, відмічені як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів не надійшли.

Аналіз **260 анкет (1 і 2 курси) за 1 семестр 2023-2024 навч. року** (таблиця 4) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін в Zoom форматі з середнім відсотком відвідуваності **51-70%**.

Таблиця 4 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2023-2024 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		87,0	10,2	2,8	0	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	88,5	10,4	1,2	0	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	88,1	10	1,9	0	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	84,2	11,5	4,2	0	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	85,0	10,8	4,2	0	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	89,2	8,1	2,7	0	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		87,9	8,7	3,3	0	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	86,2	10	3,8	0	0

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	86,5	10,4	3,1	0	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	91,2	5,8	3,1	0	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		86,2	10,1	3,7	0	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	82,3	13,5	4,2	0	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	84,2	10,8	5,0	0	0
3	Доброчесність	91,9	6,2	1,9	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що респондентами в **1 семестрі 2023-2024 навч. року найвищими балами** (максимальні відсотки за балом 5) оцінені в I розділі «**Методичний рівень знань**» наступні критерії якості: «Ефективність організації дистанційного навчання»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «Доброчесність».

Меншими балами (мінімальні відсотки за балом 5) в I розділі оцінені критерії: «Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти», «Ефективність організації дистанційного навчання»; в II розділі – «Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі – «Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **1 семестру 2023-2024 навч. року** в **30** анкетах, де надані відповіді, відмічені як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів не надійшло.

Висновки

Аналіз результатів анкетування свідчить, що більшість респондентів високо оцінюють якість ОПП «Менеджмент».

Так, 90,9% опитаних за всіма зазначеними критеріями оцінили на 5 та 4 бали, зокрема, критерій «Прозорість та чесність оцінювання знань» на 94,1%, «Доступність графіків навчального процесу та розкладів»– 100%, «Якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ» - 94,1%, тобто оцінено доволі високими балами.

Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в I семестрі 2022-2023 навч. року показало такі результати: найвищими балами (максимальні відсотки за балом 5) в I розділі «Методичний рівень знань» наступні критерії якості: «Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій»; в II розділі «Теоретичний рівень занять» - «Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в III розділі «Ставлення до

здобувачів вищої освіти», «Доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами показало результат коли за жодним з критеріїв здобувачами не відмічено балами 1,2,3, що вказує на високу оцінку якості викладання дисциплін викладачами.

З метою удосконалення ОПП «Менеджмент» другого (магістерського) рівня вищої освіти вбачається за необхідне покращити якість підготовки матеріалів дисциплін, а саме:

- підтримувати відповідність змісту освітньої компоненти програмним результатам навчання;
- удосконалення методичних матеріалів представлених у матеріалах практичного характеру, уникати неточності («Управління економічною безпекою»);
- зорієнтувати індивідуальні завдання на створення презентацій, підготовку есе для формулювання власного бачення проблеми та формування рішення щодо її розв'язання;
- виправлення неточностей представлення матеріалів дисциплін;
- орієнтуватись на створення якісного масиву представлення індивідуальних завдань («Управління змінами»).
- постійно підвищувати ефективність організації дистанційного навчання.

Гарант ОПП «Менеджмент» за
другим (магістерським) рівнем вищої освіти
д.е.н., професор

Вікторія НЕХАЙ

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР